

- Recherche Bijstands Team
- Twente

Onderwerp : PV van bevindingen Brandhandgranaat..
Verbalisant : H. Edelijm.

PROCES – VERBAAL

Door mij, **Hendrik EDELIJN**, brigadier van politie, behorende tot de regiopolitie Twente, tijdelijk ingedeeld in het RBT TOL-team te Enschede, wordt het volgende verklaard:

Tijdens het technisch onderzoek op de plaats delict, werd tussen 14 mei t/m 31 mei 2000 aangetroffen in sector CK (tactisch gemerkt als C1):

EEN (1)

Brandhandgranaat nr. 12

**no. 01 EHD-86
met ontsteker nr. 19C3/17.**

Van het aantreffen van deze brandhandgranaat werd een proces-verbaal, inclusief bijbehorende foto's, opgemaakt door de medewerker van de technische Recherche van de regiopolitie Twente, zijnde K. Berents.

- Brandhandgranaten (Incendiaries) hebben een termiet lading en het gebruik is berust op brandstichtend vermogen. Brandhandgranaten met hiervoor genoemde kenmerken en voorzien van het **no. 01 EHD-86** waren gefabriceerd in 1986 door **JNS Pyrotechniek BV**, Harlingertrekweg 85 te Leeuwarden. Er zouden ontstekers op gemonteerd zijn met het lotnummer **19C3/17**.

Voor de rapportage van **K. Berents** wordt verwezen naar de pagina's 3391 t/m 3400 van het G. Dossier.

Op 6 juli 2000 werd bij proces-verbaal, inclusief uitgeleverde bescheiden, als getuige gehoord de directeur van JNS Pyrotechniek BV, Harlingertrekweg 85 te Leeuwarden, hierna JNS, zijnde:

Hofmeester, Hein Adriaan, geboren op 4 december 1946, te Leeuwarden, wonende Spanjaardslaan 131 te Leeuwarden.

Samengevat verklaarde de getuige Hofmeester:

- De offerte van 13 september 1985 (doorlopend nummer 17874), heeft betrekking op de levering van **1550** stuks brandhandgranaten. Volgens de factuur van 03 april 1986 (doorlopend nummer 17897) zijn **1600** stuks van dergelijke brandhandgranaten gefactureerd aan het bedrijf Eug. Hendricks b.v., gevestigd te Antwerpen / Deurne, Herentalsebaan 502. Van deze partij waren **15** stuks bij JNS getest en derhalve **1585** afgeleverd aan genoemde Hendricks. De 1585 stuks zaten verpakt in 65 kisten van 24 stuks en 1 kist van 25 stuks. JNS had het bedrijf Hendricks op 03 april 1986 1525 exemplaren gefactureerd met vorenstaande gegevens.
Er waren geen dergelijke brandhandgranaten geleverd aan S.E. Fireworks.

Voor de verklaring van getuige **H.A. Hofmeester** wordt verwezen naar de pagina's 0901 t/m 0905 van het G. Dossier.

Op 10 november 2000 werd tijdens een Rechtshulpverzoek bij proces-verbaal inclusief uitgeleverde bescheiden, als getuige gehoord de directeur van **Eug. Hendrickx N.V.**, zijnde:

Hendricks, Guillaume Lodewijk, geboren te Deurne, op 27 augustus 1944, Wonende te Wijnengem (B), Rerum Novarumlaan 12.

Samengevat werd door getuige verklaard:

- Naar aanleiding van de opdracht van Fabrique National te Luik Herstal S.A. te België, Branche Defense en Security - hierna FN, in 1985 voor de levering van **1532** brandhandgranaten, was er door Eug. Hendricks bv een offerte geplaatst bij JNS Pyrotechniek BV voor de levering van **1600** brandhandgranaten. Er moesten aan FN **1532** brandhandgranaten geleverd worden.

Er zijn door JNS **1632** stuks van dergelijke brandhandgranaten uitgeleverd. Dit ondanks dat er maar 1600 stuks waren besteld. Er waren bij JNS **20** brandhandgranaten op 23 april 1986 getest. Feitelijk zijn er dus **1612** stuks aan Eug. Hendricks b.v. uitgeleverd. Uiteindelijk waren er in opdracht van FN **1532** brandhandgranaten verscheept.

De ontstekers werden bij JNS Pyrotechniek BV aangeleverd door Eug. Hendricks b.v. Deze waren volgens het "Certificat de conformite" (pagina 0804 van het MB-dossier) van het lotnummer **01 PRB 85**, op 17 januari 1986, aangekocht bij het bedrijf PRB Gechem, Departement PRB Defense. Hierna PRB, gevestigd aan de Avenue de Tervueren 168, Bte 7 - B 1150 Bruxelles.

Volgens bijgevoegd "Protocole global de reception" (pagina 0803 van het MB-dossier) is op 23 april 1986 een partij van 1532, geaccepteerd door de medewerker van FN, zijnde J. van Malcote.

Jaarlijks wordt er een referentieproef uitgevoerd, om na te gaan of de werking nog voldoende is. De overgebleven brandhandgranaten zijn na vijf jaar door de DOVO (verb.: dit is de Belgische militaire mijnopruimingsdienst) vernietigd. Midden 2000 zijn de laatste brandhandgranaten vernietigd door DOVO. Zowel van de test aantal als de aan de DOVO ter vernietiging geleverde aantallen was geen administratie bijgehouden. Wel wordt er bijgehouden hoeveel brandhandgranaten er verkocht zijn en hoeveel er in voorraad zijn.

Er zijn door Eug. Hendricks b.v. geen brandhandgranaten geleverd aan S.E. Fireworks.

Er is 2 a 3 jaar geleden bij een ex-medewerker van Hendricks, genaamd Martinus Lauwen uit Etten Leur, een politie onderzoek geweest waarbij allerlei vuurwerkartikelen werden aangetroffen. Deze vuurwerkartikelen waren afkomstig van het bedrijf Eug. Hendricks b.v. Er werden toen geen brandhandgranaten aangetroffen.

Voor de verklaring van getuige **G.L. Hendrickx** wordt verwezen naar de pagina's 0775 t/m 0815 van het MB-dossier.

Op 09 november 2000 werd tijdens een Rechtshulpverzoek bij proces-verbaal inclusief uitgeleverde bescheiden, als getuige gehoord het hoofd veiligheidszaken van **Fabrique National Herstal S.A. te België**, zijnde:

Vandesteene, Michel Frederic Charles, geboren te Namen, op 27 augustus 1967, wonende te 4621 Fleron (B), Rue de six Aout 55.

Getuige verklaarde samengevat als volgt:

- Vandesteene bevestigde de transactie zoals geschetst door getuige Hendricks onder FN opdracht nummer 42-72095-RV-NO. d.d. 12 november 1985 en als (uiterste) leveringsdatum 15 mei 1986. Er waren **1532** stuks brandhandgranaten lotno. 01 EHD 86 en voorzien van de ontsteker lot no.: PRB lot 01-85. geleverd aan Saoudia Arabië. Deze waren verpakt in 51 kisten van 30 stuks en 1 kist van 2 stuks (zie doorlopend nummer 17889). De brandhandgranaten waren voorzien van een PRB ontsteker. Waarschijnlijk waren de brandhandgranaten rechtstreeks vanaf het bedrijf Hendricks verscheept en fysiek niet op het bedrijf FN geweest. Er waren ook geen brandhandgranaten meer aanwezig op het bedrijf van FN. Door FN waren geen testen uitgevoerd. Dit gebeurt slechts bij partijen groter dan 2500 stuks. De identiteit van de medewerker van FN, welke de partij heeft gecontroleerd voor verscheping was mogelijk M.J. van Malcote. Deze zou niet meer werkzaam zijn bij FN. Er zijn geen dergelijke brandhandgranaten geleverd aan SE Fireworks door FN.

Voor een kopie van de verklaring van getuige **Vandesteene** in de Franse taal, inclusief de bijlagen wordt verwezen naar de pagina's 0816 t/m 0842 van het MB-dossier.

De vorenstaande verklaring is opgenomen in de Franse taal. De vertaling wordt bijgevoegd in het aanvullend proces-verbaal "Vertaling Rechtshulpverzoeken."

Op 10 juli 2000 te 10.15 uur, werd gehoord als getuige de voormalig eigenaar van SE Fireworks, zijnde:

Smallenbroek, Harm Riemer, geboren te Enschede, op 14 juni 1954, wonende Mensinkweg 26, te 7535 BE Enschede.

Geciteerd verklaarde Smallenbroek als volgt:

- "U vraagt mij naar brandhandgranaten. Toen u mij heeft uitgelegd wat u bedoeld met een brandhandgranaat kan ik u vertellen dat ik deze dingen nooit op mijn bedrijf heb gehad."

Voor de verklaring van getuige **H.R.A. Smallenbroek** wordt verwezen naar de pagina's 2003 t/m 2005 van het G. Dossier.

Op 10 juli 2000 omstreeks 11.45 uur werd als verdachte gehoord de directeur Bakker van SE Fireworks, zijnde:

Bakker, Rudi Jan, geboren te Enschede, op 20 mei 1962,
wonende Ribbelerbrinkstraat 115 te 7531 CC Enschede.

Samengevat verklaarde Bakker:

- Getoond werd een kleuren kopie van een brandhandgranaat. Het voorwerp zegt de verdachte Bakker niets en hij heeft deze ook nooit eerder op zijn bedrijf SE Fireworks gezien.

Voor de verklaring van verdachte **R.J. Bakker** wordt verwezen naar de pagina's 0748 t/m 0751 van het V.II-dossier.

Op 10 juli 2000 te 13.52 uur werd als verdachte gehoord de directeur Pater van SE Fireworks, zijnde:

Pater, Wilhelm, geboren te Enschede, op 15 mei 1951,
wonende Dr. Stamstraat 40 te 7534 CM Enschede.

Samengevat verklaarde Pater:

- Getoond de foto van een brandhandgranaat kwam hem deze wel enigszins bekend voor. Op het bedrijf SE Fireworks was een groen c.q. donker kleurige granaat aanwezig geweest. Kon zich niet herinneren dat deze rood van kleur was. De granaat had gelegen in C1. Deze had hij gekregen van een Duitse klant, genaamd Walter Tietze en waarschijnlijk was dit in de tijd van Smallenbroek. Tietze liet de granaat zien in de voormalige kantine, genaamd het computerhok. Hierbij waren nog 2 a 3 personen geweest. Wie dit waren dat wist Pater niet meer. Mogelijk was dit Ruud, doch dat was onzeker. Volgens getuige Pater zou Tietze gezegd hebben dat de granaat bestemd was als special effect bij de film industrie. Welk effect dit was, wist verdachte Pater niet.
Verbalisanten hebben hem medegedeeld welke effecten een brandhandgranaat, conform de getoonde foto, had. Heeft dit niet geweten en als hij dat geweten had, dan had hij en Rudi deze in het geheel niet willen hebben.
De op het bedrijf voorhanden zijnde handgranaat was voorzien geweest van cijfers en letters, doch niet de letters "JNS". Dit was hem opgevallen, omdat het bedrijf JNS een concurrent was van SE Fireworks.

Voor de verklaring van verdachte **W. Pater** wordt verwezen naar de pagina's 0115 t/m 0117 van het V.III-dossier.

Samenvatting :

Uit vorenstaande verklaringen alsmede de uitgeleverde stukken, weergegeven in de bijgevoegde tabel Project Brandhandgranaat, blijkt dat er verschil zit in de aantallen welke geleverd zouden zijn door JNS en ontvangen door Eug.Hendrickx nv.

Tevens bestaat er een verschil met betrekking tot de gemonteerde ontsteker. De ontsteker op de aangetroffen brandhandgranaat, zijnde de 19C3/17, komt overeen met de ontsteker welke volgens JNS is gemonteerd op de partij geleverd aan Eug. Hendrickx nv. Laatste geeft aan dat er een andere ontsteker, de 01 PRB 85, is gemonteerd, welke weer overeen komt met de ontsteker welke volgens de opdrachtgever FN is aangegeven.

Uit de aangetroffen stukken bij Eug.Hendrickx nv blijkt, dat onvoldoende is bijgehouden waar de niet aan FN geleverde brandhandgranaten uit de bewuste partij zijn gebleven.

Voor testdoeleinden werden er periodiek een aantal verbruikt. In de verklaring van Hendricks wordt zowel gezegd dat de overgebleven brandhandgranaten na vijf jaar via DOVO werden vernietigd, terwijl tevens wordt gezegd dat de laatste overgebleven brandhandgranaten medio 2000 werden vernietigd.

Er zouden geen brandhandgranaten uit die partij meer aanwezig zijn op het bedrijf van Eug. Hendrickx nv.

Uit overige verklaringen van werknemers van SE Fireworks is niet gebleken dat er één of meerdere brandhandgranaten op het terrein van SE Fireworks waren geweest voor of op 13 mei 2000.

Gezien het feit dat slechts **een (1)** brandhandgranaat ter plaatse is aangetroffen, er geen aanwijzingen zijn dat er meerdere ter plaatse aanwezig zijn geweest en de ontbrekende brandhandgranaten, tot nu toe moeilijk te traceren zijn, werd in overleg met de teamleiding van het TOL-team volstaan met afhandeling zoals hiervoor verwoord en geen verder onderzoek te verrichten naar de herkomst van de op het terrein van SE Fireworks aangetroffen en hiervoor omschreven brandhandgranaat.

Als bijlage is hierbij gevoegd de tabel **Project Brandhandgranaat**. Verwezen wordt naar de pagina 0774 van het MB-dossier.

Waarvan door mij op ambtseed is opgemaakt dit proces-verbaal, te Enschede op 08 februari 2001.

De verbalisant,

H. Edelijn